

زمان پیشنهادی: ۵ دقیقه

تاریخ ادبیات و اعلام سال سوم دبیرستان

۱- با توجه به داستان‌های شاهنامه، بیت‌های زیر مربوط به حمله‌ی کدام موجود اهریمنی به رستم است؟

«زمین گرد بیرید و برداشتش / ز هامون به گردون برافراشتش

غمی شد تهمتن چو بیدار شد / سر پر خرد پر ز پیکار شد

به دریای ژرف اندر انداختش / ز کینه خور(خوراک) ماهیان ساختش»

(۱) ارژنگ (۲) اولاد (۳) اکوان (۴) جادو

۲- کدام گزینه کامل کننده‌ی عبارت زیر است؟

«جامی در با بیان داستان نمادین «زاغ و کبک» تقلید کورکورانه و خودباختگی را به تصویر می‌کشد.»

(۱) مثنوی تحفه‌الاحرار (۲) مثنوی سبحة‌الابرار

(۳) قصیده‌ی تحفه‌الادار (۴) قصیده‌ی سبحة‌الابرار

۳- توضیح زیر با کدام اثر هماهنگی دارد؟

«در این نوع نثر، انواع سجع‌ها، مترادفات، تشبیهات، استعارات و توصیفات شاعرانه به صورت طبیعی و با رعایت اعتدال

به کاررفته‌اند.»

(۱) روضه‌ی خُلد (۲) اسرارالتوحید (۳) تاریخ جهان‌گشای جوینی (۴) قابوس‌نامه

۴- در کدام گزینه همه‌ی آثار نام‌برده از یک شاعر یا نویسنده نیستند؟

(۱) آینه‌های ناگهان، ظهر روز دهم، مثل چشمه مثل رود

(۲) دری به خانه‌ی خورشید، از این ستاره تا آن ستاره، از آسمان سبز

(۳) برزیگران دشت خون، مرثیه‌ای که ناسروده ماند، آن‌جا که حق پیروز است

(۴) سلطان صاحبقران، جهان پهلوان تختی، یهودی فالگیر

۵- در کدام گزینه نام اثر دیگری از پدیدآورندگان «چوب به دست‌های ورزیل، سرود سپیده، مختارنامه، آواز گل‌سنگ»

به ترتیب دیده می‌شود؟

(۱) شلغم میوه‌ی بهشته، سرود رگبار، اسکندرنامه، دوقدم تا قاف

(۲) عزاداران بیل، سرود رگبار، اسرارنامه، دوقدم تا قاف

(۳) توپ، سرود درد، اسرارنامه، سفر سوختن

(۴) ترس‌ولرز، سرود درد، اسکندرنامه، سفر سوختن

۶- نام پدیدآورنده‌ی چند اثر در کمانک روبه‌روی آن درست نیامده است؟

پیامبر (زین‌العابدین مراغه‌ای)، اوصاف‌الاشراف (عبیدزاکانی)، خردنامه‌ی اسکندری (جامی)، هفت کشور (نظامی)، زادالعارفین

(ناصرخسرو)، سیرالعباد الی‌المعاد (نجم‌الدین دایه)

(۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

۷- نام پدیدآورندگان «کارنامه‌ی بلخ، وجه‌دین، مجالس سبعة، روضه‌الانوار، لیلی و مجنون» در کدام گزینه (با حفظ ترتیب) آمده‌است؟

- ۱) ناصر خسرو، ناصر خسرو، مولانا، خواجه‌ی کرمانی، نظامی گنجه‌ای
- ۲) سنایی غزنوی، ناصر خسرو، مولانا، خواجه‌ی کرمانی، جامی
- ۳) سنایی غزنوی، سنایی غزنوی، سعدی، نظامی گنجه‌ای، نظامی گنجه‌ای
- ۴) ناصر خسرو، سنایی غزنوی، مولوی، جامی، جامی

۸- کدام مترجم و نویسنده‌ی معاصر با زبان‌های شرق آسیا آشنایی دارد و آثار بسیاری از هند و چین ترجمه کرده‌است؟

- ۱) سیدحسن حسینی
- ۲) علی‌محمد افغانی
- ۳) عسگری پاشایی
- ۴) پرویز خرسند

۹- کدام گزاره درست نیست؟

- ۱) جمال‌الدین عبدالرزاق اصفهانی ترکیب‌بند معروفی در ستایش پیامبر اسلام دارد.
- ۲) نثر آل‌احمد صریح، طنزگونه، کوتاه، نزدیک به زبان گفتار و کاملاً تحلیلی است.
- ۳) دکتر غلام‌حسین یوسفی نقدی عالمانه بر تاریخ بیهقی نگاشته‌اند.
- ۴) منظومه‌ی ویس و رامین سرمشق شاعران بزرگی چون نظامی برای سرودن داستان‌های عاشقانه بوده است.

۱۰- توضیح زیر برای کدام اثر مناسب نیست؟

- «ادب عارفانه گاه با عقل و اندیشه سروکار دارد و در حوزه‌ی ادب تعلیمی می‌گنجد.»
- ۱) گلشن راز شیخ‌محمود شبستری
 - ۲) کشف‌المحجوب هجویری
 - ۳) رساله‌ی قشیریه
 - ۴) مناجات‌های خواجه‌عبدالله انصاری

پاسخ کلیدی

۳ (۱)	۱ (۲)	۱ (۳)	۴ (۴)
۳ (۵)	۴ (۶)	۲ (۷)	۳ (۸)
۲ (۹)	۴ (۱۰)		

پاسخ‌نامه‌ی تشریحی - تحلیلی

۱- گزینه‌ی ۳ به فرهنگ اعلام کتاب ادبیات سال سوم توجه کنید.

۲- گزینه‌ی ۱

۳- گزینه‌ی ۱ این توضیح مربوط به نثر مسجع است؛ «روضه‌ی خُلد»، اثرِ مجدِ خوافی، به تقلید از گلستان سعدی، نوشته شده‌است، بنابراین این کتاب نیز نثر مسجع دارد. نثرِ «اسرار التوحید» و «قابوس‌نامه» روان و ساده است و نثر «تاریخ جهان‌گشای جُوینی» مصنوع و متکلف.

۴- گزینه‌ی ۴ «یهودی فالگیر» از نقاشی‌های محمدغفّاری (کمال‌الملک) است و دو اثر دیگر از فیلم‌نامه‌های علی حاتمی.

۵- گزینه‌ی ۳ نام پدیدآورندگان، به ترتیب: غلام‌حسین سعدی (گوهرمراد)، حمید سبزواری (حسین ممتحنی)، عطار نیشابوری، فاطمه راکعی.

۶- گزینه‌ی ۴

پیامبر: زین‌العابدین رهنما	سیاحت‌نامه‌ی ابراهیم‌بیگ: زین‌العابدین مراغه‌ای
اوصاف الاشراف: خواجه نصیرتوسی	اخلاق الاشراف: عبید زاکانی
خردنامه‌ی اسکندری: جامی	اسکندرنامه (شرف‌نامه + اقبال‌نامه): نظامی گنجه‌ای
هفت‌کشور: جمال‌زاده	هفت‌پیکر (بهرام‌نامه): نظامی گنجه‌ای
هفت‌اورنگ: جامی	
زاد المسافرین: ناصر خسرو	زادالعارفین: خواجه عبدالله انصاری

۷- گزینه‌ی ۲ «جامی» هم به تقلید از نظامی، مثنوی‌ای به نام «لیلی و مجنون» سروده است.

۸- گزینه‌ی ۳ ع. پاشایی (عسگری پاشایی) از مترجمان زبردست ایران است که آثار بسیاری را از کشورهای شرق دور از جمله هند و چین ترجمه کرده‌است که شما در کتاب درسی با ترجمه‌ی او از سروده‌های «رایبندرانات تاگور» شاعر هندی، آشنا شدید.

۹- گزینه‌ی ۲ نثر آل‌احمد عمدتاً توصیفی است نه تحلیلی.

۱۰- گزینه‌ی ۴ لطفاً در آمد ادبیات عرفانی را در کتاب سال سوم با دقت تمام بخوانید.